

In memoriam

DR. BÁLDI Tamás

1935–2014

Az ürömi temetőben 2014 nyarának derekán tanítványok, kollégák és barátok sokasága gyűlt össze, hogy végső búcsút vegyen BÁLDI Tamástól. A magyar geológus és paleontológus közösség számára ő volt Báldi Tanár Úr, aki generációk sorát vezette be a földtan, a rétegtan és a földtörténet csodáiba. Iskolateremtő, szemléletformáló tanár és nagy hatású, elismert kutató, akinek megadatott abban a korban élni, amikor a lemeztectonika elmélete gyökeresen megváltoztatta gondolkodásunkat a Föld működéséről, amikor a mélytengeri kutatófúrások új megvilágításba helyezték a tengeri üledékképződést, és amikor az oceanológia és szedimentológia a földtan szerves részévé vált ezáltal. A szocializmus évtizedeinek zártabb hazai tudományos világában is az újra mindig nyitottan, a klasszikus őslénytan és földtan szilárd alapjairól indulva, ötvözte munkásságában a hagyományost a külföldről megtanulható legmodernebb szemlélettel, Magyarország földtani megismerésének szolgálatába állítva a geológia nemzetközi eredményeit. Tenger nélküli hazánkban az utolsó itt hullámozó tengert, a Paratethyst, és annak élővilágát, üledékes rétegsorait és öskörnyezetét, a belőlük kiolvasható történetet kutatta nem csak hazai, de nemzetközi elismeréstől is övezve. Tanítványai számára ő volt az emberközeli, közvetlen stílusú TANÁR ÚR, így csupa nagybetűvel, egy felejthetetlen egyéniség, az előadásain kézzel írt és rajzolt, olykor fordítva feltett, de mindig lényeglátó írásvetítő fóliákkal, a terepen pedig gumicsizmában, kicsit gyűrött ingben, pipával és svájcisapkában. megszerettette a kővületeket, a kőzeteket, mint „a jeleket, üzene-

teket a múltból”, mert maga is ismerte, szerette és értette azokat. Velünk marad nem csak a tőle kapott tudás, de az egyéni látásmódja és maga körül teremtett baráti és kollegiális, gazdagon intellektuális légkör is.

BÁLDI Tamás Szombathelyen született 1935. augusztus 24-én, közgazdász édesapja és földrajz-természetrajz szakos középiskolai tanárnő édesanyja első gyermekeként. A fővárosi Eötvös Gimnáziumban érettségizett 1953-ban, majd Miskolcon az egyetem Bányamérnöki Karán kezdte meg felsőfokú tanulmányait. Egy év után az ELTE TTK geológus szakán folytathatta, ahol kezdetől fogva szeretett volna tanulni, és ahol 1958-ban szerzett diplomát. Hallgatóként élte meg az 56-os forradalmat. Édesapját, testvéreit és több évfolyamtársát sodorta ekkor külföldre a történelem vihara, de ő az itthon maradás mellett döntött. Miért? Maga nyilatkozta jó 40 évvel később: „Egy idő után az embernek el kell döntenie, az-e a célja, hogy egyre jobban éljen, egyre több pénzt keressen, vagy az, hogy szellemi dolgokban elmélyedjen. Én az utóbbit választottam, engem már ide kötött a föld, a barátok, a kollégák, a témák, kötődtem a magyar geológiához.”

Friss diplomájával rövid ideig BOGSCH László mellett gyakornokként dolgozott az ELTE Óslénytani Tanszékén, majd 1959-től hét éven át a Természettudományi Múzeum muzeológusa volt. A CSEPREGHYNÉ MEZNERICS Ilona által vezetett Föld- és Óslénytárban miocén molluszcák kutatásával foglalkozott, de ha kellett, tisztogatta a gyűjteményi példányokat, leltározott, kiállítást szervezett, tárlatot veze-

tett. A szokolyai badeni molluscafauna vizsgálatáról szóló disszertációjával 1961-ben szerzett egyetemi doktori címet. Ezekben az években járt először az Egyesült Államokban, ahol a Woods Hole Tengerkutató Intézetben és a Dél-Kaliforniai Egyetemen is tartott előadást. Meghatározó élményeket gyűjtött, melyek nagy hatással voltak későbbi munkásságára. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemre 1966-ban VADÁSZ Elemér hívására adjunktusként tért vissza. Kandidátusi értekezését 1968-ban védte meg a hazai felső-oligocén rétegtana és molluscafaunája témájában. Ez a munka adta az alapját az Akadémia Kiadó gondozásában 1973-ban megjelent monográfiájának, amelyet a Magyarhoni Földtani Társulat 1975-ben Hantken Miksa Emlékérem adományozásával ismert el. Közben 1971-ben docenssé és ugyanabban az évben a Földtani Tanszék vezetőjévé nevezték ki. Huszonhárom éven keresztül, 1994-ig vezette a tanszékot, melyet még ma, húsz évvel később is sokan „BALDI tanszék”-ként emlegetnek. A vezetésével megújuló tanszék új irányvonalat vett, nemzetközileg elismert csapatot épített maga körül a harmadidőszak kutatására. Ő honosította meg idehaza a szerkezetföldtan és a szedimentológia korszerű módszereit, rámutatott a paleoökológia és a medenceanalízis kapcsolatára, és lehetőséget teremtett a fiatal kutatóknak arra, hogy kipróbálják magukat ezeken a hazánkban új területeken. A tudományok doktora címet a Magyar Tudományos Akadémia a hazai oligocén és alsó-miocén formációkat tárgyaló értekezéséért ítélte oda számára 1980-ban. Azóta ez a munkája is klasszikussá vált, nyomtatásban magyarul 1983-ban, angolul 1986-ban jelent meg az Akadémiai Kiadónál. Egyetemi tanári kinevezése sem váratt sokáig magára, 1981-től viselhetette a professzori címet. Számos szakdolgozat és doktori disszertáció készült a vezetésével, tanítványai egy része neves külföldi egyetemeken, Lille-ben, Párizsban, Utrechtben doktorált. Évtizedeken át oktatta a geológusképzés meghatározó tárgyait, a Földtani alapismeretek, a Földtan, a Földtörténet és az Elemző földtan kurzusokat. A legemlékezetesebbek azonban a terepi foglalkozások voltak, a szombatnként a Budai-hegységbe vagy a Pesti-síkságra, és minden ősszel és tavasszal három napra az ország legkülönbözőbb területeire vezető kirándulások. A geológus számára a legfontosabbnak a terepi megfigyeléseket tartotta, s valóban az általa vezetett kirándulásokon szívtuk magunkba a földtani gondolkodásmódot, az elemző és történeti megközelítést. Harminchat egyetemi év után 2002-ben vonult nyugdíjba.

Hosszú pályafutása során érdeklődése és kutatásai a paleogén és a neogén őslénytan és földtan számos területére terjedtek ki. Paleontológusként nem kevesebb, mint 56 puhatestű őslényfaj vagy alfaj első leírója és elnevezője.

Számos Budapest környéki, észak-magyarországi és dunántúli lelőhely molluscafaunájának taxonómiai feldolgozása mellett rétegtani, paleoökológiai és paleobiogeográfiai értékelésüket is elvégezte. A körülötte szerveződő kutatógárda mikropaleontológusainak eredményeit sikeresen ötvözte saját molluscaadataival. Az oligocén és alsó-miocén formációk rendszeres leírásával fontos szerepet vállalt a litosztratigráfia módszereinek magyarországi meg-

honosításában. Tevékenyen részt vett a Paratethys regionális kronosztratigráfiai skálájának kidolgozásában, amely az alp-kárpáti-dinári térség terciér sztratigráfusainak összefoglalásával jött létre. Kezdeményezésére vezették be az Egerről és az óbudai Kiscellről, mint típuslelőhelyekről elnevezett egri és a kiscelli regionális emeletet, amelyek azóta általánosan elfogadottá és széles körben használt rétegtani egységekké váltak. Az 1980-as évektől az őslénytani, rétegtani és földtani megfigyelési adatainak alapján a Középső-Paratethys medencefejlődésének általános kérdései foglalkoztatták. Közvetlen kollégái a Földtani Tanszéken, NAGYMAROSY András és HORVÁTH Mária, és felesége, BALDINÉ BEKE Mária alkották annak a kutatói csapatnak a gerincét, akikkel együttműködve eljutott a szintézishez, melyet a fő művének tekinthetők „Mid-Tertiary stratigraphy and paleogeographic evolution of Hungary” című, 1986-ban kiadott monográfia foglalja össze. Nemzetközi együttműködésben foglalkozott az eocén-oligocén határeseteményekkel, a globális klíma és a bioszféra változásaival. Mérföldkőnek számít a paleogén medencék kialakulásáról és szerkezeti fejlődéséről írt munkája is. Üledékes jegyekből már az 1950-es években kiolvasta a kora-miocén tengermedencében jelentős hatást gyakorló árapályt, melyet az 1980-as évek végén általa ösztönzött mérések megerősítettek. Pályája végén visszatért szeretett kagylóihoz és a tengerek ökológiájához. Szerteágazó munkásságából született cikkei a hazai szaklapokon kívül rangos nemzetközi folyóiratokban is megjelentek, emellett számos élvezetes ismeretterjesztő írást is közölt.

A Földtani Tanszéken VADÁSZ Elemér örökébe lépett termékeny tankönyvszerzői munkásságával is. Az 1978-ban megjelent „A történeti földtan alapjai” először tükrözte átfogóan a lemeztektonikai szemléletet a geológushallgatók számára. A csaknem 800 oldal terjedelmű „Elemző (általános) földtan” a geológiai ismeretek lenyűgözően széles tárházát adja, mindmáig fontos, az oktatásban használt alapmű. BALDI Tanár Úr tanítványainak, egykori ösztöndíjasaiknak derékhadja ma nem csak az egyetemi oktatásban és kutatásban folytatja a mesterének művét, de megtaláljuk őket olajvállalatok senior geológusi pozícióiban is itthon és külföldön egyaránt.

BALDI Tamás tudományos közéleti tevékenységében meghatározó volt a Magyarhoni Földtani Társulat. Főszerepet játszott a Társulat Őslénytani Szakosztályának életre hívásában 1963-ban, melynek alapító titkára, majd 1978-ig elnöke volt. Már az 1960-as években a szakosztály égisze alatt fontos tudományos rendezvényeket szervezett, mikropaleontológiai, evolúciós és paleoökológiai témákban. A társulat választmányának munkájában 1963-tól kezdve évtizedeken át vett részt. Mindezek elismeréseképpen 2000-ben a Magyarhoni Földtani Társulat tiszteleti tagjává választotta. Emellett a Magyar Tudományos Akadémia X. osztálya Földtani Tudományos Bizottságának is hosszú időn keresztül, 1972–1999 között volt aktív tagja. Fontos nemzetközi rendezvények szervezésében játszott vezető szerepet, amelyekre a vasfüggönyön túlról is érkeztek elismert nyugati kollégák. Ilyen volt a Magyar Állami Földtani Intézet

centenárium alkalmából 1969-ben rendezett neogén kollokvium, és az 1983-ban Visegrádon az eocén-oligocén határ kérdéskörének megvitatására összeült műhelykonferencia.

Alkotó és szervező munkája mellett szerkesztőként is sokat tett a magyar földtan és őslénytan tudományáért. Alapító szerkesztője volt az 1963-ban indított Őslénytani Vitáknak, de dolgozott a Földtani Közlöny, az Acta Geologica Hungarica, és az egyetemi Annales, valamint a Hollandiában kiadott Contributions to Tertiary and Quaternary Geology és az ismeretterjesztésben kiemelkedő Természet Világa szerkesztőbizottságában is.

BÁLDI Tamás termékeny pályafutását, gazdag és sokoldalú életművét a Magyar Tudományos Akadémia méltóképpen ismerte el az Eötvös József koszorú adományozásával 2011-ben. A kitüntetést egészségi állapota miatt felesége, BEKE Mária vette át, akinek említése nélkül nem lenne teljes ez a méltatás. Mária nem csak a három gyermekük, a biológus András, a bölcész Éva és a geológus Katalin édesanyja, de a harmonikus családi háttér biztosításán kívül férjének a szakmában is társa. Az úttörő jelentőségű paleogén nannoplankton vizsgálatai rétegtani keretet adtak és hozzásegítettek a medencefejlődés közös értelmezéséhez.

A BÁLDI család számára 1992 óta az otthon Üröm jelentette. A fővárostól kőhajításnyira lévő, szép fekvésű település annál is inkább a szeretett otthonukká válhatott, mert a környékén a Paratethys üledékes képződményeit találjuk. A lokálpatriótává lett geológus házaspár oly sokat tett a földtani értékek megőrzéséért és az ismeret-

terjesztésért, hogy Mária kiérdemelte az Üröm díszpolgára címet. Mária a hű társat és a legfontosabb támaszt jelentette férje életének utolsó éveiben is, amikor meg kellett küzdenie az egyre elhatalmasodó betegséggel. Hanyatló egészsége dacára BÁLDI Tanár Úr a legutolsó időkig rendszeresen és szívesen látta vendégül az egyetemi kollégáit és egykori tanítványait, mindvégig örömet adtak számára ezek a találkozások és a beszélgetések.

Bő tíz évvel ezelőtt jelent meg BÁLDI Tamás lenyűgözően olvasmányos, életművét a szélesebb közönség számára is bemutató, „Egy geológus barangolásai Magyarországon” című könyve. Szakmabeli és laikus olvasó számára egyaránt élvezetesen tárja fel azt a földtörténeti múltbeli világot, amelynek megismerésével maradandó életművet hozott létre. Hálásak lehetünk, hogy a Báldi Tanár Úrral együtt tett terepi barangolások és képletesen az intellektuális barangolások oly sokunknak járultak hozzá a geológus pályán való elinduláshoz. Ezek a barangolásai itt, hazánk földjén most véget értek, de sokan vagyunk tanítványai, akik azzal búcsúznak, hogy köszönjük a Tőle kapott tudást és inspirációt, a munkáját folytatjuk, emlékét pedig szeretettel megőrizzük.

PÁLFY József és SZTANÓ Orsolya

Köszönettel tartozunk BÁLDINÉ BEKE Máriának az életrajzi és szakirodalmi adatok rendelkezésre bocsátásáért és BOSNAKOFF Mariannak az életmű bibliográfiájának teljessé tételéért és szerkesztéséért.

Nyomtatásban megjelent szakirodalmi munkássága

1958

BÁLDI T. 1958: Adatok Budafok és Törökbálint környékének rétegtani viszonyaihoz. — *Földtani Közlöny* **88**, 428–436.

1959

BÁLDI, T. 1959: Paläoökologische Fazies-Analyse der burdigal-helvetischen Schichtreihe von Budafok in der Umgebung von Budapest. — *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae, Sectio Geologica* **2**, 21–38.

1960

BÁLDI, T. 1960: Tortonische Molluskenfauna von „Badener Tegelfazies” aus Szokolya, Nordungarn. — *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* **52**, 51–99.

BÁLDI T. 1960: A szokolyai középsőmiocén fauna életföldtana. — *Földtani Közlöny* **90/1**, 27–47.

1961

BÁLDI, T. 1961: Geobiology of the Middle Miocene fauna from Szokolya (Börzsöny Mountains). — *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae, Sectio Geologica* **4**, 3–29.

BÁLDI T., KECSKEMÉTI T. & NYÍRÓ R. 1961: A katti és akvitáni emelet kérdése a Kárpát-medencében Eger környéki új adatok alapján. — *Földtani Közlöny* **91/3**, 282–291.

BÁLDI, T., KECSKEMÉTI, T., NYÍRÓ, R. & DROOGER, C. W. 1961: Neue Angaben zur Grenzziehung zwischen Chatt und Aquitan in der Umgebung von Eger (Nordungarn). — *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* **53**, 67–132.

1962

- BÁLDI, T. 1962: *Glycymeris* s. str. des europäischen Oligozäns und Miozäns. — *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* **54**, 85–153.
- BOGSCH L., BÁLDI T., FÖLDVÁRI A., SCHRÉTER Z., MAJZON L. & VADÁSZ E. 1962: Megjegyzések Csepregyhyné Meznerics Ilona „A kattiakvitáni kérdés tudománytörténeti megvilágításban” című cikkéhez. — *Földtani Közlöny* **92/2**, 198–202.

1963

- BÁLDI T. 1963: A törökbálinti „pektunkuluszos homok” kora és az oligocén-miocén határkérdés. — *Földtani Közlöny* **93/2**, 204–216.
- BÁLDI, T. 1963: Die oberoligozäne Molluskenfauna von Törökbálint. — *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* **55**, 71–107.
- BÁLDI T. & CSILLING L. 1963: Újabb adatok a mátraaljai miocénhez. — *Földtani Közlöny* **93/3**, 387–389.

1964

- BÁLDI, T. 1964: Über das Alter des „Pectunculussandes” von Törökbálint und das Problem der Oligozän-Miozän-Grenze. — *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* **56**, 135–152.
- BÁLDI, T., CSEPREGHY-MEZNERICS, I. & NYÍRÓ, R. 1964: La biostratigraphie des gisements oligocènes et miocènes de l'Est de la Montagne Börzsöny. — *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* **56**, 153–183.
- BÁLDI, T., DROOGER, C. W., KECSKEMÉTI, T. & NYÍRÓ, R. 1964: Limite Chattien–Aquitainen dans le Bassin des Carpathes, compte tenu des données recentes relatives aux environs d'Eger (Hongrie septentrionale). — *Cursillos y conferencias del Instituto "Lucas Mallada" de Investigaciones Geológicas* **9**, 25–30.

1965

- BÁLDI T. 1965: Rákmaradványok a heves-borsodi felsőoligocén molluszkás agyagból. — *Földtani Közlöny* **95/4**, 453–454.
- BÁLDI T. 1965: A felsőoligocén pektunkuluszos és cyrenás rétegek települési és ősföldrajzi viszonyai a Dunazug-hegységben. — *Földtani Közlöny* **95/4**, 423–436.
- BÁLDI T., CSEPREGHY-MEZNERICS I. & NYÍRÓ R. 1965: A kelet-börzsönyi oligocén-miocén rétegek biosztratigráfiája. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi jelentése 1963-ról*, 279–310.
- BÁLDI T. & RADÓCZ GY. 1965: Egri jellegű felsőoligocén molluszkás agyag és alsómiocén medencefácies Borsodban. — *Földtani Közlöny* **95/3**, 306–312.
- BÁLDI T. 1965: A délkaliforniai self életközösségei és ökológiai jelentőségük. — *Őslénytani Viták* **4**, 18–26.

1966

- BÁLDI T. 1966: Az egri felsőoligocén rétegsor és molluszka-fauna újrevizsgálata. — *Földtani Közlöny* **96/2**, 171–194.
- BÁLDI, T. 1966: Die oberoligozäne Molluskenfauna von Eger und die Neuuntersuchung der Schichtfolge. — *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* **58**, 69–101.

1967

- BÁLDI T. 1967: A Mátyás-Zsámbéki medence felsőoligocén makrofaunája. — *Földtani Közlöny* **97/4**, 437–446.
- BÁLDI T. 1967: A magyarországi felső oligocén paleoönozisokról és ősföldrajzi jelentőségükről. — *Őslénytani Viták* **8**, 1–6.

1968

- BÁLDI T. 1968: Az európai neogén emeletek helyzetéről. — *Földtani Közlöny* **98/2**, 285–289.

1969

- BÁLDI T. 1969: A Középső Paratethys új rétegtani nevezéktanának irodalmáról. — *Földtani Közlöny* **99/1**, 113–114.
- BÁLDI, T. 1969: On the Oligocene–Miocene stages of the Middle Paratethys area and the Egerian formations in Hungary. — *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae, Sectio Geologica* **12**, 19–28.
- BÁLDI T., HÁMOR G., JÁMBOR Á. & KÓKAY J. 1969: Földtani kirándulások magyarországi neogén területeken. — *Neogén Kollokvium kirándulásvezetője, 1969. IX. 6–9. Magyarhoni Földtani Társulat*.
- BÁLDI T. & MIHÁLY S. 1969: Új felső oligocén fauna Dömös-Rámszakadék környékéről. — *Őslénytani Viták* **11**, 19–23.

1970

- BÁLDI, T. 1970: The Oligocene-Miocene Boundary in Hungarian Tertiary Deposits on the Basis of the Molluscan Fauna. — *Giornale di geologia* **35**, 243–251.
- BÁLDI T. & KÓKAY J. 1970: A kismarosi tufit faunája és a börzsönyi andezitvulkánosság kora. — *Földtani Közlöny* **100/3**, 257–275.

1971

- BÁLDI T. 1971: A magyarországi alsómiocén. — *Földtani Közlöny* **101/2–3**, 85–90.
- BÁLDI, T. & RADÓCZ, GY. 1971: Die Stratigraphie der Egerien und Eggenburgien-Schichten zwischen Bretka und Eger. — *Földtani Közlöny* **101/2–3**, 130–159.

BÁLDI T., HEGEDŰS GY., NYÍRÓ R. & JANKOVICH I. 1971: Felsőoligocén fauna Dejtárról. — *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi jelentése 1968-ról*, 113–124.

BÁLDI T. 1971: A rétegtani osztályozás és nevezéktan alapelvei. — *Őslénytani Viták* **17**, 23–54.

PAPP, A., SENEŠ, J., STEININGER, F., CICHÁ, I. & BÁLDI, T. 1971: Die Eggenburger Schichtengruppe: M₁/a/b-d. — In: STEININGER, F. & SENEŠ, J. (eds): M1 – Eggenburgien die Eggenburger Schichtengruppe und ihr Stratotypus. Chronostratigraphie und Neostatotypen: Miozän der zentralen Paratethys. Bd. II. Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava, 49–94.

BÁLDI, T., ONDREJČKOVÁ, A. & SENEŠ, J. 1971: Faziostratotypen der Eggenburger Schichtengruppe im Raume des Südslowakisch-nordungarischen Sedimentationsgebietes (Tschechoslowakei und Ungarn). — In: STEININGER, F. & SENEŠ, J. (eds): M1 – Eggenburgien die Eggenburger Schichtengruppe und ihr Stratotypus. Chronostratigraphie und Neostatotypen: Miozän der zentralen Paratethys. Bd. II. Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava, 203–225.

1972

BÁLDI T., BORZA T. & HORVÁTH M. 1972: Egerien fauna Budapest — Károlyi-kertből. — *Őslénytani Viták* **20**, 77–78.

1973

BÁLDI T. 1973: Az életközösségek és üledékképződési környezetek összefüggésének vizsgálati módszereiről. — *Földtani Közlemények* **103/3–4**, 340–344.

BÁLDI, T., HORVÁTH, M. & T. MAKK, Á. 1973: Profile Budafok-2; Parastratotype proposed for the Paratethyan stages Kiscellian, Egerian, Eggenburgian. — *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae, Sectio Geologica* **17**, 3–57.

BÁLDI T. 1973: *Mollusc fauna of the Hungarian Upper Oligocene (Egerian): Studies in stratigraphy, palaeoecology, palaeogeography and systematics*. — Akadémiai Kiadó, Budapest, 511 p. 55 fig. 51 pl.

BÁLDI T., KRIVÁN P., VÉGH S.-NÉ & WEIN GY. 1973: Kirándulásvezető a Budai-hegységben. — *Magyarhoni Földtani Társulat, Budapest*, 30 p.

1974

BÁLDI, T. 1974: A kiscellien, egerien és eggenburgien paratípusaként javasolt Budafok-2. szelvénye és makrofaunája. — *Földtani Közlemények* **104/1**, 40–59.

BÁLDI-BEKE M. & BÁLDI T. 1974: A novaji típusszelvény (kiscellien–egerien) nannoplanktonja és makrofaunája. — *Földtani Közlemények* **104/1**, 60–88.

BÁLDI-BEKE, M. & BÁLDI, T. 1974: Nannoplankton and macrofauna of the type section at Novaj (Kiscellian–Egerian). — *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae, Sectio Geologica* **17**, 59–103.

1975

BÁLDI T., BÁLDI-BEKE M., HORVÁTH M., NAGYMAROSY A., BALOGH K. & SÓS E. 1975: Adatok a magyarországi kiscelli agyag abszolút és relatív korához. — *Földtani Közlemények* **105/2**, 188–192.

BÁLDI, T., MULINI-MAMUŽIČ, S., SENEŠ, J. & ŠURARU, N. 1975: Die Entwicklung der Egerer Schichtengruppe in Ungarn, in der Tschechoslowakei, in Rumänien und in Jugoslawien. — In: BÁLDI, T. & SENEŠ, J. (eds) 1975: Miozän OM Egerien. Die Egerer, Pouzdřaner, Puchkirchener Schichtengruppe und die Bretkaer Formation. Chronostratigraphie und Neostatotypen: Miozän der zentralen Paratethys. Bd. V. VEDA Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava, 55–62.

BÁLDI, T., BRESTENSKÁ, E., CSÁGOLY, É., GHEORGHIAN, M., MOISESCU, V., MULINI-MAMUŽIČ, S., PLENIČAR, M., RIJAVEC, L., RUSU, A., SENEŠ, J., ŠURARU, N. & VAŇOVÁ, M. 1975: Holostratotypus und Faziostratotypen der Egerer Schichtengruppe. — In: BÁLDI, T. & SENEŠ, J. (eds) 1975: Miozän OM Egerien. Die Egerer, Pouzdřaner, Puchkirchener Schichtengruppe und die Bretkaer Formation. Chronostratigraphie und Neostatotypen: Miozän der zentralen Paratethys. Bd. V. VEDA Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava, 97–191.

BÁLDI, T. & STEININGER, F. in Zusammenarbeit mit SENEŠ, J., VAŇOVÁ, M. & MULINI-MAMUŽIČ, S. 1975: Die Molluskenfauna des Egerien. — In: BÁLDI, T. & SENEŠ, J. (eds) 1975: Miozän OM Egerien. Die Egerer, Pouzdřaner, Puchkirchener Schichtengruppe und die Bretkaer Formation. Chronostratigraphie und Neostatotypen: Miozän der zentralen Paratethys. Bd. V. VEDA Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava, 341–375.

BÁLDI, T. & SENEŠ, J. 1975: Die Definition der Zeitenheit OM–Egerien. — In: BÁLDI, T. & SENEŠ, J. (eds) 1975: Miozän OM Egerien. Die Egerer, Pouzdřaner, Puchkirchener Schichtengruppe und die Bretkaer Formation. Chronostratigraphie und Neostatotypen: Miozän der zentralen Paratethys. Bd. V. VEDA Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava, 41–42.

BÁLDI T. 1975: *Bevezetés a földtanba*. — Tankönyvkiadó, Budapest, 304 p.

BÁLDI, T. & SENEŠ, J. (eds) 1975: *Miozän OM Egerien. Die Egerer, Pouzdřaner, Puchkirchener Schichtengruppe und die Bretkaer Formation*. Chronostratigraphie und Neostatotypen: Miozän der zentralen Paratethys. Bd. V. — VEDA Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava, 577 p.

BÁLDI, T., BÁLDI-BEKE, M., HORVÁTH, M., NAGYMAROSY, A., BALOGH, K. & SÓS, E. 1975: On the radiometric age and the biostratigraphic position of the Kiscell clay in Hungary. — *Proc. VIth Congr. RCMNS, Bratislava*, 315–317.

BÁLDI, T. 1975: The Upper Oligocene (Egerian) in Hungary. — In: HÁMOR, G. (ed.): *Guide for the excursion in the Egerian and Neogene areas of Hungary. VI. Congr. of CMNS „D” Excursion, Magyarhoni Földtani Társulat*, 3–4.

BÁLDI, T. 1975: Proposal for the Biozonation of the European Oligocene and Neogene on the Basis of Molluscs. — *Rep. Activity RCMNS Work. Groups, Bratislava*, 41–47.

1976

- BÁLDI T. 1976: A Dunántúli-középhegység és Észak-Magyarország oligocénjének korrelációja. — *Földtani Közlöny* **106/4**, 407–424.
- BÁLDI T., BÁLDI-BEKE M., HORVÁTH M., KECSKEMÉTI T., MONOSTORI M. & NAGYMAROSY A. 1976: A Hárshegyi Homokkő kora és képződési körülményei. — *Földtani Közlöny* **106/4**, 353–386.
- BÁLDI T. & NAGYMAROSY A. 1976: A hárshegyi homokkő kovásodása és annak hidrotermális eredete. — *Földtani Közlöny* **106/3**, 257–275.

1978

- BÁLDI T. 1978: *A történeti földtan alapjai*. — Tankönyvkiadó, Budapest, 308 p.
- BÁLDI T. 1978: VADÁSZ Elemér, az oktató. — *Földtani Közlöny* **108/4**, 431–436.
- BÁLDI T. 1978: Az Őslénytani–Rétegtani Szakosztály 15 éves működésének mérlege. — *Földtani Közlöny* **108/2**, 231–234.

1979

- BÁLDI, T. 1979: Changes of Mediterranean (?Indopacific) and boreal influences in Hungarian marine molluscaunas since Kiscellian until Eggenburgian times; The Stage Kiscellian. — *Annales Géologiques Pays Helléniques* **1979/1**, 39–49.
- BÁLDI T. 1979: Az eocén-oligocén határ kérdéséről. — *Őslénytani Viták* **25**, 5–11.

1980

- BÁLDI T. 1980: A korai Paratethys története. — *Földtani Közlöny* **110/3-4**, 456–472.

1981

- BÁLDI T. 1981: Jégkorszak. — *Természet Világa, Természettudományi Közlöny* **112/8**, 356–358.
- BALÁZS E., BÁLDI T., DUDICH E., GIDAI L., KÖRPÁS L., RADÓCZ GY., SZENTGYÖRGYI K. & ZELENKA T. 1981: A magyarországi eocén-oligocén határ képződményeinek szerkezeti-faciális vázlata. — *Földtani Közlöny* **111/1**, 145–156.
- BÁLDI, T. 1981: Rannnya isztorija Paratetisza. — *Vesztnyk Moszkovszkovo Unyiversziteteta, szerija geologija* **2**, 31–39.
- BÁLDI T. 1981: Az alsómiocén vitakérdésekről és az eusztaziáról. — *Őslénytani Viták* **27**, 41–57.

1982

- BÁLDI T. 1982: A Kárpát-Pannon rendszer tektonikai és ősföldrajzi fejlődése a középső terciérben. — *Őslénytani Viták* **28**, 79–155.
- BÁLDI T. 1982: Földtörténeti időszámításunk I. — Az idő mélységei. *Természet Világa, Természettudományi Közlöny* **113/8**, 342–345.
- BÁLDI T. 1982: Földtörténeti időszámításunk II.: Rétegtani osztályozás és nevezéktan. — *Természet Világa, Természettudományi Közlöny* **113/9**, 394–398.
- BÁLDI T. 1982: Jégkorszakok a Föld története folyamán. — *Őslénytani Viták* **28**, 15–24.
- BÁLDI T. 1982: Az ofiolitokról, a Hercyniai-óceánról (Paleotethys), mélytengeri üledékekről, valamint a transzkurrens vetőkről. — *Őslénytani Viták* **28**, 65–68.

1983

- BÁLDI T. 1983: *Magyarországi oligocén és alsómiocén formációk*. — Akadémiai Kiadó, Budapest, 293 p.
- BÁLDI T. 1983: Változó nézetek a Kárpát-medence kialakulásáról. — *Természet Világa, Természettudományi Közlöny* **114/11**, 493–496.

1984

- BÁLDI, T. 1984: The terminal Eocene and Early Oligocene events in Hungary and the separation of an anoxic, cold Paratethys. — *Eclogae Geologicae Helvetiae (Swiss Journal of Geosciences)* **77/1**, 1–27.
- BÁLDI, T., HORVÁTH, M., NAGYMAROSY, A. & VARGA, P. 1984: The Eocene–Oligocene boundary in Hungary, the Kiscellian stage. — *Acta Geologica Hungarica* **27/1-2**, 41–65.
- BÁLDI, T. & BÁLDI-BEKE, M. 1985: The evolution of the Hungarian Paleogene basins. — *Acta Geologica Hungarica* **28**, 5–28.
- BÁLDI T. 1984: A Kiscelli tenger nyomában. — *Természet Világa, Természettudományi Közlöny* **115/2**, 59–62.
- BÁLDI T. 1984: Globális tengerelöntések: tenger kontra szárazföld. — *Természet Világa, Természettudományi Közlöny* **115/11**, 487–490.

1985

- BÁLDI T. 1985: Eger, a geológusok zárandokhelye. — *Természet Világa, Természettudományi Közlöny* **116/7**, 313–315.

1986

- BÁLDI, T. & BÁLDINÉ-BEKE, M. 1986: A magyar paleogén medencék fejlődése. — *Őslénytani Viták* **33**, 95–145.
- NAGYMAROSY, A., BÁLDI, T. & HORVÁTH, M. 1986: The Eocene/Oligocene Boundary in Hungary. — In: POMEROL, CH. & PREMOLI-SILVA, I. (eds): *Terminal Eocene events. Developments in Palaeontology and Stratigraphy*. Vol. 9, Elsevier Science Publishers B. V., New York, 113–116.
- BÁLDI, T. 1986: *Mid-Tertiary stratigraphy and paleogeographic evolution of Hungary*. — Akadémiai Kiadó, Budapest, 178 p. 11 pl. 91 fig.

BÁLDI T. 1986: A természet nagy evolúciós laboratóriuma, a Paratethys. — *Természet Világa, Természettudományi Közlemény* **117/3**, 109–112.

BÁLDI T., PAPP G. & WEISZBURG T. 1986: Mozart „geológus” barátai. — *Természet Világa, Természettudományi Közlemény* **117/6**, 282–284.

BÁLDI T., PAPP G. & WEISZBURG T. 1986: Válasz Horváth Zoltán hozzászólására (Mozart „geológus barátai” című cikk). — *Természet Világa, Természettudományi Közlemény* **117/11**, p. 527.

1988

ROYDEN, L. H. & BÁLDI, T. 1988: Early Cenozoic Tectonics and Paleogeography of the Pannonian and Surrounding Regions. — In: ROYDEN, L. H. & HORVÁTH, F. (eds): *The Pannonian Basin: A Study in Basin Evolution*. — *AAPG Memoirs* **45**, 1–16.

1989

BÁLDI, T. 1989: Tethys and Paratethys through Oligocene times. Remarks to a comment. — *Geologický Zborník (Geologica Carpathica)* **40/1**, 85–99.

BÁLDI T. 1989: A palócföldi zöldhomokkő-hegyek és az „égi mechanika”. — *Természet Világa, Természettudományi Közlemény* **120/11**, 522–524.

1990

BÁLDI T. & NAGY-GELLAI Á. 1990: Az esztergomi oligocén medencetöredék süllyedéstörténete. — *Általános Földtani Szemle* **25**, 119–149.

BÁLDI-BEKE M. & BÁLDI T. 1990: A bakonyi eocén medence süllyedéstörténete. — *Általános Földtani Szemle* **25**, 83–118.

1991

BÁLDI-BEKE, M. & BÁLDI, T. 1991: Palaeobathymetry and palaeogeography of the Bakony Eocene basin in western Hungary. — *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology* **88/1–2**, 25–52.

BÁLDI T. 1991: *Elemző (általános) földtan I–II*. — Tankönyvkiadó, Budapest, 797 p.

SEIFERT, P., BRAUNSTEIN, R. & BÁLDI, T. 1991: Korrelation der oligozänen Schichtfolgen von Ottenthal (Waschbergzone, Niederösterreich) mit der Region Kiscell (Budapest, Nordungarn). — In: LOBITZER, H. & CSÁSZÁR, G. (eds): *Jubiläumsschrift 20 Jahre geologische Zusammenarbeit Österreich-Ungarn, I*. Vienna, 109–129.

1993

TARI, G., BÁLDI, T. & BÁLDI-BEKE, M. 1993: Paleogene retroarc flexural basin beneath the Neogene Pannonian Basin: a geodynamic model. — *Tectonophysics* **226/1–4**, 433–455.

1995

BÁLDI T. 1995: Tények és gondolatok a földfejlődésről. — *Természet Világa, Természettudományi Közlemény* **126/I. különszám**, Az evolúció, 12–19.

1997

BÁLDI T. 1997: Az észak-magyarországi alsó-miocén kőzetrétegtani tagolódása. — In: HAAS J. (szerk.): *Fülöp József emlékkönyv*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 215–231.

BÁLDI T. 1997: In memoriam Prof. Dr. Fülöp József (1927–1994). — In: HAAS J. (szerk.): *Fülöp József emlékkönyv*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 17–18.

1998

BÁLDI, T. 1998: Paleogene and Early Miocene in Hungary. In: CÍCHA, I., RÖGL, F., RUPP, CH. & ČTIROKÁ, J. (eds): *Oligocene-Miocene Foraminifera of the Central Paratethys*. — *Abhandlungen der Senckenbergischen Naturforschenden Gesellschaft* **549**, 50–54.

BÁLDI T. 1998: Magyarország epikontinentális oligocén képződményeinek rétegtana. — In: BÉRCZI I. & JÁMBOR Á. (szerk.): *Magyarország geológiai képződményeinek rétegtana*. MOL Rt. és MÁFI kiadványa, Budapest, 419–435.

BÁLDI T. 1998: A 'klasszikus' és a 'modern' a geológiában. Szubjektív megjegyzések. — *Természet Világa, Természettudományi Közlemény* **129/II. Különszám**, Geológia, 87–88.

BÁLDI T. 1998: Hozzászólás a tudós értelmiség néhány problémájához az ezredforduló küszöbén. — In: IFJ. FASANG Á. & FODOR A. (szerk.): *Hivatás és hitvallás*. (Magyar mérnökök, orvosok, természettudósok írásai). Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, Budapest, 95–122.

1999

BÁLDI, T., LESS, GY. & MANDIC, O. 1999: Some new aspects of the lower boundary of the stage Egerian (Oligocene), chronostratigraphic scale of the Paratethys area. — *Abhandlungen der Geologischen Bundesanstalt* **56/2**, 653–668.

NÉMETH G. 1999: Ide kötött a föld. Beszélgetés BÁLDI Tamás geológussal. — *Természet Világa* **130/11**, 499–503.

2000

BÁLDI T. & LEÉL-ŐSSY SZ. 2000: Az Oncophorás (=Rzehakiás) rétegek új felszíni előfordulása Bekölce és Borsodnádásd vidékén. — *Földtani Közlemény* **130**, 137.

BÁLDI T. & SZTANÓ O. 2000: Gravitációs tömegmozgásos fáciesek és a vízmélység változásának jelei a Bükk tengeri oligocén rétegeiben. — *Földtani Közlöny* **130**, 451–496.

BÁLDI T. & SZTANÓ O. 2000: Gravitációs tömegmozgások a Darnó zóna tengeri oligo-miocén üledékeiben: a Dubicsány–31 fúrás értékelése. — *Földtani Közlöny* **130**, 673–694.

2001

BÁLDI T. 2001: Kovaföld a Mátrában és a Börzsönyben. — *Természet Világa, Természettudományi Közlöny* **132/2**, 61–63.

BÁLDI T. 2001: A csúcshegyi tengeri sün. — *Természet Világa, Természettudományi Közlöny* **132/6**, 248–252.

2002

BÁLDI T. 2002: Az ürömi víziló. — *Természet Világa, Természettudományi Közlöny* **133/1**, 24–27.

BÁLDI T. 2002: A Pilis-hegyi rénszarvascsordák. 1. rész. — *Természet Világa, Természettudományi Közlöny* **133/5**, 204–208.

BÁLDI T. 2002: A Pilis-hegyi rénszarvascsordák. 2. rész. — *Természet Világa, Természettudományi Közlöny* **133/6**, 253–257.

2003

BÁLDI T. & LEÉL-ÓSSY SZ. 2003: A magyarországi eggenburgi biofáciesek paleoökológiája. A Szécsényi Slír kifejlődései. — *Földtani Közlöny* **133/4**, 501–514.

2005

BÁLDI T. 2005: The Cenozoic ice age, as reflected on the Oligocene – early Miocene geological record of the Carpathian basin. — *Abstracts, 12th RCMNS Congress Vienna 2005*, 8–14.

2007

HABLY L., BÁLDI T. & NAGYMAROSY A. 2007: Noszvaj, Kiseged. — In: PÁLFY J. & PAZONYI P. (szerk.): *Őslénytani kirándulások Magyarországon és Erdélyben*. GeoKalauz 1. Hantken Kiadó, Budapest, 199–203.

2008

BÁLDI T. 2008: Emlékezés geológus múltamra. — In: HORN J. (szerk.): *Életutak — földtan, környezetvédelem, bányászat, energetika*. Bányász Kultúráért Alapítvány Központi Bányászati Múzeum Alapítvány, Budapest, 7–80.

2009

BÁLDI T. 2009: Kelet-mátrai oligo-miocén rétegsorok paleoklimatológiai és ökológiai elemzése — Az antarktiszi oligocén-miocén jégtagaró változásainak nyomai a Paratethysben. — *Földtani Közlöny* **139/2**, 131–149.

2010

BÁLDI T. 2010: A Nagy-Kevély és környéke. — In: PALOTAI M. (szerk.): *Geológiai kirándulások Magyarország közepén*. GeoKalauz 2. Hantken Kiadó, Budapest, 94–129.

BÁLDI T. 2010: Üröm és környékének természeti kincsei. — In: BÁLDINÉ BEKE M. & V. SZINNYAI K. (szerk.): *Üröm az idő sodrában*. Ürömieks Baráti Társasága, Média Stúdió, 15–58.